

Prövningstal (PT) – uppdaterad 2018-05-17

PT SKA EJ JÄMFÖRAS MED T-TAL, MER OM VARFÖR LÄNGRE NED

Allt eftersom fler och fler egenskaper har börjat att registreras på Individprövningen så har behovet av att rangera, men även godkänna tjurarna med avseende på fler egenskaper än enbart T-tal och de tröskelvärden som används, blivit större. Därför har det beslutats att införa Prövningstal (PT) där rasföreningarna ges möjlighet att väga in fler egenskaper utöver T-tal. PT blir från och med insättningen 2018 det tal som kommer att användas för rangering för samtliga raser och för godkännande för Angus, Charolais och Hereford. Mer information om auktionsgodkännande 2019 finns i inbjudan till årets provningsomgång.

Vilka egenskaper som kommer att ingå i PT blir upp till rasföreningarna. Alla egenskaper ingår inte för alla raser.

Egenskapers viktning i prövningstalet för olika raser -testomgång 2017/2018. Observera att viktningarna skiljer sig mot kommande omgång 2018/2019. Se inbjudan till ny provningsomgång på www.kottrasprovingen.se för gällde viktningar för respektive ras

	T-tal	Exteriör	Aix	Test.omkr.	IMF	Ryggfett	Muskeldjup	Klövst.
Angus	40%	20%	20%	10%	10%			
Angus låg säk	50%	25%		12,5%	12,5%			
Blonde	100%							
Charolais	25%	27%	27%	18%			3%	
Hereford	40%	20%	20%	10%	6%	2%	2%	
Hereford låg säk.	50%	25%		12,5%	7,5%	2,5%	2,5%	
Limousin	40%	25%	25%	5%				5%
Simmental	80%	20%						

Angus och hereford kräver minst 30% respektive 25% säkerhet i Aix (vid marsberäkningen) för att det ska ingå i PT. Vid lägre säkerhet fördelas vikten som skulle legat på Aix proportionerligt ut på de andra egenskaperna.

Egenskaper över eller under en viss nivå innebär en höjning alternativt sänkning av PT, de nivåerna är 100 för T-tal och 80 för exteriör. För Aix används rasens medelvärde från senaste avelsvärderingen för samtliga tjurar födda de föregående två åren. För resterande egenskaper; testikelomkrets, IMF (marmorering), ryggfett, muskeldjup och klövstatus ger värden över 100 högre PT.

Korrelationer mellan PT och andra egenskaper för omgång 2017/2018, högre värde innebär starkare samband

Ras	T-tal	AIX	Exteriör	Test.omk.	Klövstatus	Ryggm.dj.	IMF	Ryggfett
ANG	0,91	0,75	0,48	0,71	0,12	0,27	-0,12	0,43
BLD	1,00		0,33	0,64	-0,45	-0,01	-0,21	-0,20
CHA	0,82	0,74	0,60	0,62	0,01	0,24	0,27	0,29
HER	0,91	0,49	0,40	0,26	-0,15	-0,12	0,48	0,49
LIM	0,87	0,46	0,57	0,48	0,69	-0,30	-0,15	-0,23
SIM	0,98	0,55	0,44	0,17	-0,19	0,41	0,15	0,14

Ett sätt att beskriva PT är genom att beräkna korrelationen mellan PT och andra egenskaper enligt tabell ovan. En högre siffra innebär att sambandet mellan egenskaperna är starkt t ex syns att T-talet är den egenskap som har störst påverkan på PT även när T-tal har relativt låg vikt. För egenskaper med låg vikt i PT kan det, i synnerhet för raser med färre tjurar, uppstå korrelationer som för en enskild omgång mer är ett resultat av slumpen än ett verkligt samband.

PT ska ej jämföras med T-tal då det är två olika index som inte har samma medelvärde eller spridning. Medelvärdet för PT är 100 (105 för omgång 2018/2019) och för T-tal är det 103. Spridningen för PT är betydligt större än för T-tal vilket gör att höga tal blir högre och låga lägre. Det kan dock upplevas som att det är framförallt de låga som blir väldigt låga men kom då ihåg att medelvärdet för PT är 3 enheter lägre (gäller omgång 2017/2018).

Vilka gränser som kommer att tillämpas för PT finns i inbjudan till provningsomgång 2018/2019.

Det är ambitionen att PT bättre ska spegla tjurarnas samlade kapacitet och ge oss komplettare tjurar. Inom vissa gränser kommer det bli möjligt för en tjur som brister i en egenskap att kompensera det genom att vara mer framstående i andra. Dock kommer det även fortsatt finnas tröskelvärden för t ex ben och testikelomkrets, se inbjudan till provningsomgång 2018/2019.